

DEFLO

ONSCHULDIG

Manteau
THRILLER

DEFLO

Onschuldig

Manteau

THRILLER

Met dank aan Patrick De Bruyn, Marcel Colpin,
Mira Denekens, Johan Herings, Katy Mariëns
en John Michiels.

© 2004 Uitgeverij Manteau / Standaard Uitgeverij nv en Luc Deflo
Standaard Uitgeverij nv, Mechelsesteenweg 203, B-2018 Antwerpen
www.manteau.be
info@manteau.be

Vertegenwoordiging in Nederland:
Uitgeverij Unieboek BV, Houten
www.unieboek.nl

Eerste druk februari 2004
Derde druk april 2007

Omslagontwerp Wil Immink

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op welke wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

ISBN 978 90 223 1833 1
D 2004/0034/407
NUR 330

VERGEET-ME-NIET-JE

Ik trachtte je te vergeten
iedere dag een stukje
verloor ik van mezelf

GUIDO GUILLAUM

Inhoud

Hoofdstuk 1

Hoofdstuk 2

Hoofdstuk 3

Hoofdstuk 4

Hoofdstuk 5

Hoofdstuk 6

Hoofdstuk 7

Hoofdstuk 8

Hoofdstuk 9

Hoofdstuk 10

Hoofdstuk 11

Hoofdstuk 12

Hoofdstuk 13

Hoofdstuk 14

Hoofdstuk 15

Hoofdstuk 16

Hoofdstuk 17

Hoofdstuk 18

Hoofdstuk 19

Van Deflo

Het vierkant van de wraak

Martine Van Hees keek schichtig opzij, hijgend, met de grote ogen van een in het nauw gedreven he. Naar de glanzende straatstenen en dan omhoog, naar de voortjakkende wolken, die grillig schaduwen wierpen op de muur. Witgekalkt maar smerig. Ze keek naar de andere kant. Niet Niemand. Nu pas besepte ze dat ze alleen was. Angst – onredelijk, monsterlijk. Die stak als een pijl haar borst. Dwars door haar longen, waardoor ze naar lucht hapte in de enge steeg, die haar benauwde en die het paniekgevoel nog versterkte. Ze was de enige mens op aarde. Nee, dat was ze niet. Ze hield de adem in en legde haar handen op haar buik.

Gehijg.

Ze huiverde en de adrenaline zette haar zintuigen op scherp.

Snelle voetstappen.

Geen twijfel mogelijk. Hij was er. Nog steeds. Ze kwamen dichterbij. Angstaanjagend snel. En toen zag ze ze. De koude starende ogen. De man van op de trein. Groot en blond. Hij droeg onopvallende kleren. Een grauwe ambtenaar. Gedurende de hele rit van Brussel naar Mechelen had hij haar aangestaard alsof ze een stuk vlees was, terwijl hij achteloos in zijn krant had zitten bladere. Niemand van de andere reizigers had er wat van gemerkt. Zijn hongerige ogen hadden zich vastgehaakt in de hare. Pervers. Weerzinwekkend. Hoezeer ze zich ook had verzet en geprobeerd had hem te negeren, er was geen ontkomen aan. Een keer had hij zijn tong langs zijn lippen laten glijden.

In Zemst was ze haastig opgestaan en overweldigd door een onverklaarbare paniekaanval was ze uit de trein op het perron gesprongen. Bij het fluitsignaal van de conducteur was ze weer ingestapt. Zijn plaats was leeg.

Martine Van Hees had opgelucht ademgehaald en was in een andere coupé gaan zitten. Ze was het voorval al bijna vergeten, tot ze in Mechelen door de stationshal liep. Toen ze achteromkeek, zag ze hem. Slenterend, quasi onverschillig maar doelgericht. Met spiedende ogen. Hij achtervolgde haar. Radeloos had ze om zich heen gekeken. Overal mensen. Norse mensen, blije mensen, onverschillig mensen, haastige mensen. Nog nooit had ze zich zo alleen gevoeld. Ze was halsoverkop naar de uitgang gevluht, waar ze, te bang om de voetgangerstunnel te gebruiken, snel en roekeloos de straat was overgestoken. In een café had ze een kop koffie gedronken en gewacht. Met een bang hart. Na haar zat een bende luidruchtige studenten. Ze roken naar bier en zweet. Martine Van Hees had geprobeerd zich zijn geur te herinneren maar er was geen geur. Huiverend had ze door het bewaak raam gekeken, waar de stroom pendelaars openzwermden en opgeslokt werd door auto's en stadsbusse. De drukte was snel weggeëbd en het stationsplein lag er verlaten bij, wachtend op de volgende lading. Terwijl ze, de zure oprisping negerend, het laatste restje van haar derde kop koffie opdronk, had ze nog gelachen om zichzelf. Achtervolgingswaanzin, dat had haar gynaecoloog er niet bij verteld. Zijn andere voorspellingen waren echter stuk voor stuk uitgekomen. De braakneigingen, de lome benen, de vlagen van emotionele leegte. Nadat ze het café had verlaten, leek een ommetje richting centrum haar veiliger dan binnendoor en ze was door de druilerige regen via de Hendrik Consciencestraat naar h

Kardinaal Mercierplein gelopen om zo naar haar flat in de Colomastraat te gaan.

Toen ze op het Kardinaal Mercierplein de hoek was omgedraaid, was het bloed in haar aderen bevroren. Daar stond hij. Met zijn rug tegen de muur aangeleund, een sigaret in de hand. Aan de overkant van de straat, amper tien meter verwijderd van de voordeur van haar flat. Hij stond haar op te wachten.

Hij weet waar ik woon.

Dat gruwelijke besef trof haar als een slag in het gezicht en deed haar naar adem happen. De volgende lichamelijke gewaarwordingen waren een wee gevoel in de onderbuik en knikkende knieën. Ze had het op een lopen gezet. In de tegenovergestelde richting. Zonder te kijken was ze het Kardinaal Mercierplein overgestoken. Waarom ze dat had gedaan, daar kon ze geen zinnige reden voor bedenken. Naar haar moeder? Nee. Dat was te ver weg. Ze had zich prompt bedacht en was de Tessestraat ingelopen. Een enge steeg waar ze met ingehouden adem had staan wachten.

Ze braakte en terwijl er een rood waas voor haar ogen trok, stootte ze zich af van de muur en liep weg. Toen ze omkeek, zag ze de man op zich afkomen. Met lange ritmische halen, als een luipaard die zich in beweging zet. Zonder emoties. Zonder gevoel. Gefixeerd op zijn prooi. Hoewel haar spieren verzuurden, bleef ze alles uit haar lichaam persen. In pure doodsnoed. Beelden flitsten aan en uit. Zonder structuur. Naakte angst. Vragen.

Waarom ik? Waarom is er niemand op straat? Daar. Daar!

Hulpagent Piet Deschacht schrok zich een aap toen de jonge vrouw zich tegen de flank van zijn combi wierp. Hij trapte hard op de rem en de reflex resulteerde in een oorverdovende vloek. De brommer droop van de voorruit. Dampende frieten met slierten ketchup en mayonaise gleden op het dashboard. Deschacht keek zijn collega onthutst aan.

‘Sorry, Ward.’

‘Help! Help me alsjeblieft!’

De hulpagent duwde de deur open en zwaaide zijn magere benen naar buiten. Onhandig hielp hij de jonge vrouw, die geknield voor de combi zat en met beide vuisten op de motorkap trommeldoende recht op. Ze was doornat, rilde en keek voortdurend achterom. Ze klampte Deschacht aan.

‘Die man... die man... hij achtervolgt me. Hij wil me aanranden.’

Deschacht keek naar de trillende wijsvinger. Hij duwde zijn uniformpet achteruit en krabde over zijn kalende schedel.

‘Mevrouw? Juffrouw? Juffrouw?’

Terwijl hij in een paar doodsbanige ogen keek, haalde de hulpagent de schouders op en hij schudde het hoofd. De blonde juf knikte ja.

‘Juffrouw. Er is echt niemand. Kalmeer alsjeblieft.’

‘Jawel. Hij... hij volgt me. Van in de trein. De hele tijd al. Hij wil me wat doen.’

Ik ook, dacht agent Ward Bultinck, die erbij was komen staan en zo goed en zo kwaad mogelijk met zijn zakdoek de brij van zijn uniformjas probeerde te vegen. Hij liet zijn ogen over het begeerlijk meisjeslijf dwalen en schraapte de keel.

‘Oké. Juffrouw. Wat is uw naam?’

‘Jullie moeten hem stoppen... oppakken.’

‘Wie?’ klonk het norser dan bedoeld. ‘Hoe ziet die man eruit?’

Martine Van Hees keek nog een keer achterom. Haar hulpeloze, bijna kinderlijke blik raakte Bultincks gevoelige snaar. De gescheiden vader van drie kinderen greep de jonge vrouw bij de schouder.

‘Allez. Kalmeer. Er is niemand. Echt niet. Kom, ga even zitten. In de combi.’

Martine Van Hees stapte in de politiewagen en zat wezenloos door het raam te staren. Ingeengedoken, met haar handen op haar buik. De agenten keken haar vragend aan.

‘Gaat het al wat beter?’ vroeg Bultinck in een poging de gênante stilte te doorbreken.

‘Ik ben zwanger.’

‘Gefeliciteerd.’

Toen er aan het einde van de straat, op de Vijfhoek, een chauffeur het stoplicht negeerd en schuifelde Deschacht nerveus heen en weer op zijn stoel. Klaar om tot actie over te gaan. Hij trok zijn mond open maar Bultinck legde zijn jonge collega met een autoritaire vingerknip het zwijgen op.

‘Kunt u die man beschrijven?’

‘Hij... is... groot en blond. Met blauwe ogen. Koude ogen. En een vierkante kin. Hij staarde naar me aan in de trein en hij is me heel de tijd gevolgd. Ik kwam van mijn werk.’

‘Heeft hij u bedreigd? Of heeft hij fysiek of verbaal geweld gebruikt?’

‘Hij draagt een beige regenjas. Een lange. Hij wappert open als... hij... loopt.’

‘Wilt u een verklaring afleggen?’

Martine Van Hees reageerde niet. Ze haalde moedeloos de schouders op.

‘Of heb je liever dat we je naar huis brengen?’

Dit keer keek ze wel op. Met overtuiging knikte ze ja. Uit haar ogen straalde dankbaarheid.

Dat soort vrouwen. Ze trokken hem aan. Onweerstaanbaar. Zoals een gloeilamp een nachtvlinder naar zich toe zuigt. En hoewel de vlinder het gevaar beseft en de verzengende hitte voelt, toch zal hij verbranden. Niet omdat hij het wil maar omdat hij niet anders kan. Omdat zijn genen het commando overnemen. Omdat het ‘moet’.

Gedurende drie dagen al was hij haar onopvallend gevolgd tot hier aan haar kleine flat. Ze woonde alleen. Geen twijfel mogelijk. Daar. Boven. Achter die spiegelende ramen. Daar kleedde ze zich uit. Langzaam. Heet. Voor de spiegel met haar kont draaiend. Zou ze haar tenen lakken? Ja! Zeker weten. Rood. Knalrode nagellak. En de geur van haar huid. Romige melk. Een vaste vriend, een relatie had ze niet. Maar ze was wel zwanger. In haar buik groeide een vrucht van ontucht. Iemand, een man, had haar kut helemaal gevuld met zijn harde rode penis en volgespoten. Vol zaad.

Hans Van Diest, drieëndertig en vader van twee flinke zonen, snoof. Toen de politiewagen traag de hoek van het Kardinaal Mercierplein omdraaide, ging zijn borst op en neer. Sneller en sneller. Hij zette een stap terug, ging met zijn rug tegen een gevel staan en keek naar de overkant van de Leopoldstraat, waar een uitstalraam hem een prima overzicht bood.

Ze ziet eruit als een klein bang meisje. Nu wel. Heeft ze er ook zo uitgezien toen hij zijn paal diep in haar buik ramde? De vuile hoer! Hijgen en kreunen, glimmende lippen, ogen die zaad vragen. Met iedereen... ze doet het met iedereen. Daar. Ze gaat naar binnen. Het gaat niet bepaald vloeiend. Niet zoals ze op de trein haar hete benen over elkaar slaat.

De eerste ontmoeting. Toen had hij haar hand aangeraakt. Tijdens het uitstappen was dat. Hij had zijn lichaam zodanig gemanoeuvreerd dat het niet anders kon. Haar hand was zacht. Marsepein. Meisjesvel. Het was een vluchtige aanraking maar ze had zijn hart in vuur en vlam gezet. Laaiende ontembare passie. Hij wist het meteen. Zoals altijd. Dit is ze.

De combi draaide de straat uit, reed richting station en verdween uit het gezicht toen hij naar de Leuvense Vaart reed.

Nu. Nu of nooit. Ze zal denken dat de flikken teruggekomen zijn. Ze doet open. Alles open.

Hans Van Diest aarzelde geen seconde, alsof hij voorgeprogrammeerd was. Zijn genen namen het commando over. Met grote passen liep hij naar de overkant van de Colomastraat.

‘Dag Moffie.’

Het tweede woord, Barbara's koosnaampje, klonk ietwat geforceerd, vond Dirk Deleu toen hij zijn vrouw omhelsde. Barbara was er zich niet van bewust, want ze drukte haar lichaam tegen het zijne. Ze zocht zijn lippen. Zoende zijn oor.

‘Ons Charlotje slaapt.’

‘Eindelijk.’

Deleu maakte zich los uit de omhelzing en liep naar de sofa. Barbara glimlachte.

‘Je ruikt naar vis.’

Deleu rook vluchtig aan zijn hand. Inderdaad, een vage visgeur. Hoe hij zijn lichaam ook had geschrobd. Het had niet mogen baten. Toch lachten zijn ogen toen hij terugdacht aan gisteren. Een hele dag op zee. De openheid, het ongeremde, het had hem deugd gedaan. Als herboren voelde hij zich. Daar, op het weidse water, turend in de golven. Toen was het allemaal duidelijk geweest. Helder en klaar. Barbara was de juiste keuze. Zo was het altijd geweest en zo zou het altijd zijn. Nadia was een bevestiging. Een opstoot van hormonen. Maar nu? Wat dacht hij vandaag?

Deleu, twee weken op non-actief, haalde de schouders op en keek om zich heen.

‘Waar is ze?’

‘Wie?’

‘Ons Charlotje?’

‘Boven.’

‘Wat heeft dokter Smaelen gezegd?’

‘Een onschuldige verkoudheid. Maar dat zegt hij altijd. Ik heb toch maar twee stoppekeutjes opgestoken. Je weet maar nooit.’

‘Twee wat?’

‘Met al die virussen tegenwoordig. Je leest of hoort niks anders meer.’

Ze zaten op een andere golflengte. Dat gebeurde wel vaker de laatste dagen. Deleu nam de krant en installeerde zich in de sofa. Hij begon een artikel over abortus te lezen, maar slaagde er niet in zich op de tekst te concentreren en keek naar Barbara, die naar het aanrecht liep. Soms leek het er op dat hij enige wat hij nog met haar gemeen had de kinderen waren. Was zijn liefde voor haar gebaseerd op medelijden in plaats van het respect waarnaar ze smachtte en dat ze verdiende. De gedachte deed hem huiveren.

‘Ze hoest ook zo vies.’

Deleu antwoordde niet. Hij bladerde in de krant en keek naar Barbara's profiel. Ze was nog steeds mooi. Haar haren glansden in het felle kunstlicht van de tl-lampen. Dat was een nadeel aan hun nieuwe

flat. Het licht was veel te hard. Ach, al bij al was het een goede keuze. Deze kans had zich aangedien en het moest snel gaan. Deleu keek traag om zich heen, zoals een schildpad die ontwaakt uit haar winterslaap. Alles was nieuw. Hun nieuwe nestje. Knus, al vloekten een aantal van de oude antiek spulletjes, zoals de staande klok, met het moderne interieur van hun duplexflat. Die spulletjes, het resultaat van een jarenlange gezamenlijke zoektocht. Soms, als hij naar ze keek, gaven ze hem het gevoel dat ze hem achtervolgden. Dat ze een nieuw begin in de weg stonden. Deleu verdiepte zich weer in zijn krant.

‘Ik ga straks naar ons ma. Ga je mee?’

‘Wat doen?’

Een vreemde onrust welde in hem op, alsof de confrontatie met zijn schoonmoeder hem angst inboezemde en hoewel hij zijn gevoelens probeerde te verbergen, voelde ook Barbara de kilte in zijn stem. Ze liep naar de sofa, ging naast hem zitten en legde haar hand op zijn dij.

‘Dirk? Waar ben je eigenlijk bang voor?’

Deleu haalde de schouders op. Onwennig. Onbehaaglijk. God, wat was dit moeilijk. Hij had zijn hele leven met Barbara, hun tweede kans, helemaal anders voorgesteld. De eerste week ging het prima. Elke dag bij zijn dochter. Maar dan kwam de twijfel. Sluipend, een gat knagend in zijn zelfvertrouwen. De zo vaak verguisde dagelijkse routine. Hij snakte ernaar. Hij wilde er zich laveloos in wentelen maar kon ze niet vinden.

‘*Nadia? Waar ben je? Wat doe je nu? Hoe voel jij je?*’

‘Wat?’

‘Euh... sorry. Wat zei je?’

‘Niks. Wat zei jij?’

‘Ik zat te dromen.’

‘Over wat?’

Barbara slaagde erin de wrevel in haar stem terug te dringen en om te buigen tot een zweem van onverschilligheid, maar Deleu had het gevoeld. Hij kende haar door en door. Hij keek haar aan. In haar verscheen een rimpel in Barbara's voorhoofd. Pal tussen haar donkere ogen. Heel even maar. Deleu sloeg zijn arm om haar schouder en ontweek zo haar blik. Hij staaarde naar zijn pantoffels.

‘De zee. Schitterend. Het was fantastisch. Daar op zee. Daar zag ik de waarheid. Heel duidelijk. De juiste richting.’

‘En dat is?’ De woorden klonken niet bits maar er zat wantrouwen in.

‘Ik zie je graag. Dat weet ik zeker.’

‘En haar?’

‘Wie?’

‘Dirk, alsjeblieft.’ Barbara liep geïrriteerd naar het aanrecht van de Amerikaanse keuken. Deleu keek naar haar benen. Naar haar mooie kuiten. Slanke achillespezen, als de opgespannen snaren van een boog. Hij herinnerde zich hoe hij er zachtjes in gebeten had. Vroeger, dat was veel vroeger.

Het beeld werd wazig.

‘Ga je nu mee? Of niet?’

De stilte werd groter en groter en dreigender.

‘Sorry, Dirk.’ Barbara keek om. Ze keek hem aan. In haar ogen stond mededogen. Maar ook een vleugje angst. ‘Ik wil niks forceren. Maar ons ma. Ze is zo gelukkig dat we weer bij elkaar zijn. Ze houdt van jou, Dirk.’

‘Ja, ik ben bang. Bang van haar. En als jij er niet bent, ben ik ook bang. Ik heb je nodig, Barbara. Op zee...’

Zijn stem stakte toen Barbara hem omhelsde en haar wijsvinger zijn lippen streefde.

‘Blijf jij maar lekker thuis. Geniet maar van je welverdiende rust. Ik ga nog wel een keer alleen.’

Barbara liep naar de trap.

‘Kom. Kijken of ons poppemieke al wakker is.’

Deleu knikte en liep achter zijn vrouw aan.

‘Ik word gek thuis, Barbara. Ik wil zo snel mogelijk weer aan de slag. Ik ga straks een lucht scheppen.’

‘Je doet maar.’

Dirk Deleu kneep zijn ogen tot spleten. Die laatste woorden. Klonken die nu hard of zacht. Begrijpend of wantrouwend? Gelaten of agressief? Teder of bitter? De woorden, ze wentelden door zijn hoofd. Maar wat hem vooral bezighield, was het ‘waarom’. Waarom had hij daar vroeger nooit b stilgestaan? Hoe haar woorden klonken.

Toen Barbara met de warm ingeduffelde Charlotte op haar arm naar de voordeur liep, zag ze dat o badkamerdeur op een kier stond.

Neemt hij een douche? Of zit hij gewoon op de wc. Nee, er komt damp uit de badkamer. Hij heeft dus een douche genomen. Nee, waarschijnlijk is hij in bad geweest. Vroeger hield hij meer van een snelle douche. Maar dat was vroeger. Heeft hij vanmorgen al niet gedoucht? Barbara zette een p opzij. *Ja, toch wel. Ach, natuurlijk. De visgeur.*

Ze glimlachte en zette aarzelend nog een pas. De deur stond op een kier en ze zag hoe haar ma een badhanddoek om de lenden, heel minutieus en geconcentreerd met een nagelvijl onder zijn vingernagels schraapte. Vervolgens keek hij wat afwezig in de spiegel maar hij merkte haar aanwezigheid niet op. Hij zag er oud uit. En eenzaam en zo alleen en onzeker. Hij zag eruit als een man die twijfelt. Een man die bang is. Die niet weet hoe het verder moet. Soms belde hij haar o zomaar, terwijl ze even om boodschappen was. Doodsbang. Smachtend naar genegenheid, zoals een stervende vis naar water smacht. Dan haastte ze zich naar huis en ze omhelsde hem en hield hem stevig vast en ze luisterde naar zijn bonkende hart.

Charlotte hoestte. Dirk Deleu keek geschrokken achterom en het scheelde niet veel of hij w achteruitgedeinsd.

‘Ik denk dat ik maar eens wat ga fietsen. Wanneer ben je thuis?’

‘Rond een uur of zes?’

‘Oké. Ik ook dan. Wat eten we vanavond?’

‘Witloof met ham.’ Barbara glimlachte. Dirks absolute nummer één. Hij trok de wenkbrauwen o en gromde instemmend. Barbara liep naar de voordeur.

‘Wacht. Wacht even.’

Ze voelde zijn vingertoppen op haar hals en toen ze zich omdraaide, zochten zijn lippen de har

Ze sloeg een arm om zijn nek en drukte zich tegen hem aan. Charlotte begon te kraaien en te spartelen.

‘Va... va... mamama...’

Barbara voelde een traan opwellen. Ze zoende Charlotte op de neus, draaide zich haastig om en liep naar buiten, waar de druilerige regen, die nu al dagen aanhield, de straat in een grauwe brij had overschapeerd.

Dirk Deleu trok de afgewaaide kap van zijn K-Way weer over zijn hoofd en snoerde de treksluiting dicht. Hij trapte alsof zijn leven ervan afhing. Weg van hier. Ver weg. De stad uit. Weg uit België. Helemaal naar de andere kant van de wereld. Hij kneep de remmen dicht en ging voor het rode stoplicht over zijn stuur hangen. Buiten adem. Voordat het licht op groen sprong, stak hij de straat over, waar hij bleef uithijgen. Het voorwiel van zijn fiets wees de andere kant uit, alsof het noodlot hem zo wilde. Deleu sloot verward de ogen, veegde de regendruppels van zijn wang en probeerde zich Barbara voor de geest te halen. De jonge Barbara. De enige. De ware. Met een stralende glimlach liep ze op hem toe.

Waar was dat? In Tenerife. In de tropische plantentuin. In zevenenzeventig. Vijfentwintig jaar geleden. Nee, toen was ik pas achttien. Toen woonde ik nog thuis. Die reis hebben we gemaakt het eerste jaar dat we samenwoonden. In negenzeventig.

Het was weer harder beginnen te regenen en Deleu kromde zijn rug en ging rechtop staan op de trappers. Obsessief. En hoewel hij dat niet wilde, toch wist hij dat de rit zou eindigen in de Ziekenliedenstraat. Aan de overkant van de straat. Waar hij kon zien of ze thuis was. Nadia Mendonck trok altijd de gordijnen open als ze in huis was. Ze hield van licht. Veel licht. Het licht dat hij haar had onttolen. De schuldgevoelens stapelden zich op. Ze begonnen te gisten en vergiftigden zijn hersenen.

Ze is zwanger van mij. Niet van Frank. Ik ben een lafaard. Nu heb ik twee vrouwen ongelukkig gemaakt.

In de Ziekenliedenstraat waren de gordijnen inderdaad opengeschoven. Deleu, die onderweg het onmogelijkste scenario's verzonnen had, stak, het verstand op nul, de straat over en belde aan. Hij had zich voorgenomen buiten te blijven staan. Hij wilde alleen Nadia's stem horen. Even maar. Om te weten hoe ze het maakte. Hij belde een tweede keer en zette een paar passen terug om het raam in het oog te kunnen houden. Misschien had ze hem gezien. En misschien deed ze liever niet open. Misschien was ze sterker dan hij en was dat de enige juiste manier. Elkaar volkomen negeren en uit elkaars leven verdwijnen. Misschien was dat de enige manier om het verlies te verwerken. Hij sloot de ogen en herinnerde zich haar slanke handen op zijn huid. Nee! Het mocht niet.

Deleu stak met zijn fiets aan de hand de straat over en maakte een vuist naar de claxonnerende chauffeur. De woede luchtte op. Hij stopte voor een bruine kroeg die blijkbaar net open was wa behalve de dikke grijze kater op de vensterbank, die parmantig omrolde en de andere kant uit keek was er niemand. Deleu koos voor een plaats bij het venster om van daaruit het appartement van Mendonck in het oog te kunnen houden. Hij hoorde een gestommel en keek om. De waard, die uit de kelder kwam met een krat bier, snoof geërgerd en kwam argwanend dichterbij. Hij controleerde de deur, waarvan de sleutel nog in het slot zat, en keek boos achterom, alsof hij zelf de vroege bezoeker was die wat wilde bestellen maar door de ober genegeerd werd.

‘Meneer?’

Deleu keek in een verweerd gezicht. De man zag eruit als een galeiboef, ongewassen en

ongeschoren. Zijn haar was zwart en kortgeknipt, met een kale plek boven de linkerslaap. Hij krabde ongeduldig in zijn stierennek.

‘Een pilsje, alsjeblieft.’

‘Sorry, ik sliep nog’, zei Nadia Mendonck, een geeuw onderdrukkend. Ze zag er verwaaid uit. Scheurde Pierre Vindevogel, zoals iedereen op de hoogte van haar stukgelopen relatie met Deleu, knikte en slikte de vraag in. Hij wilde haar net vragen of ze goed geslapen had.

‘Wat is er aan de hand? Pierre?’

‘Melding van een lijk in verdachte omstandigheden’, mompelde Pierre en hij duwde de voordeur die op een kier stond, open. Mendonck keek naar de overkant van de straat, waar een ambulance met onnodig zwaailicht half op de stoep geparkeerd stond en waaromheen zich, ondanks de druilerige regen, een schare kijklustigen, vooral studenten, had verzameld, die de ochtendspits hopeloos in de war stuurden. Heel even be kroop haar de neiging om rechtsomkeert te maken en weer in bed te kruipen, maar ze liep achter Pierre aan en duwde een jonge agent opzij, een puber nog, die slaperig een sigaret stond te rollen.

Het silhouet van een lichaam, op de kille vloertegels, bedekt met een laken. Een gehurkte man zuchtte en liet de tip van het laken los. Hij klapte zijn dokterstas dicht, steunde zijn hand op zijn dij en drukte zich moeizaam op. Iets verderop, met zijn rug tegen de trapleuning, herkende ze de officier met wachtdienst van de Mobiele Brigade. Hij streek over zijn snor en mompelde iets in een walkietalkie.

‘Nadia Mendonck. Moordzaken. Wat is hier aan de hand?’

De man verbrak de verbinding, trok zijn uniformpet recht en keek vluchtig naar Mendonck. Legitimatiekaart en haar borsten.

‘We komen de nodige vaststellingen doen. Levenloos halfnaakt vrouwenlichaam onder aan de trap.’

De dokter draaide zich om en keek Mendonck aan. De onverschillige blik in zijn ogen deed haar frustratie groeien.

‘Gebroken nek. Door die val van de trap.’

‘Moest ik daarvoor zo vroeg opstaan’, klonk het bot.

‘Sporen van een vechtpartij. Er moet een autopsie gedaan worden.’

‘Sorry. Tijdstip van overlijden?’ vroeg Mendonck routineus, terwijl ze onbewust haar hand langs haar buik liet glijden.

‘Geen idee.’

‘Is ze misbruikt?’

‘Juffrouw.’ De grijze man met het bolle uitdrukkingsloze gezicht en de weerbarstige leeuwenmanen keek naar Mendoncks buik. ‘Mevrouw. Ik ben maar een gewone huisdokter. Ze is overleden.’

Mendonck draaide zich om en liep naar de officier met wachtdienst. ‘Woont ze hier?’

De man knikte ja en maakte een uitnodigend gebaar naar de trap. ‘De spoorzoekers zijn gearriveerd.’

Nadia Mendonck liep de trap op, aarzelde, draaide zich om en liep naar het lijk. Ze lichtte een t

op en keek in het van angst en pijn verwrongen gezicht van een knappe jonge vrouw. Haar ogen stonden glazig. Even oud als zij was ze, misschien zelfs jonger dan zijzelf. Geen uitwendige sporen van geweld. Althans niet op het eerste gezicht. Voorzichtig draaide ze het hoofd een kwartslag. Het blonde haar was vastgekoekt in het gestolde bloed van een gapende hoofdwonde.

Ze liep de trap op, en terwijl ze de golf van medelijden probeerde te onderdrukken, speurde ze onderweg naar bloedsporen. Op de overloop duwde ze de nieuwsgierige officier met wachtdienst met zachte dwang achteruit en ze betrad de kleine flat, waar twee spoorzoekers, gekleed in blauwe regenjassen met 'Politie' op de rug, haar aankeken. Nadia hield haar legitimatiekaart voor zich uit.

'Is de vloer al afgeplakt?'

Een van de mannen, de dikste, knikte stug en ging door met zijn werkzaamheden: het inpoederen van de spiegel van de kaptafel. Iets verderop was politiefotograaf Van Lil foto's aan het maken. Hij knipoogde vluchtig naar Mendonck en richtte zijn aandacht weer op het beslapen bed.

Mendonck probeerde de flat met een oogopslag in zich op te nemen. In de hoek lag een vaas aan scherven. Het uitgeklapte bed was beslapen en de lakens waren omgewoeld. Nergens sporen van bloed. Wel duidelijke vegen van schoenzolen op de grijze gespikkelde linoleumvloer, naast het bed, alsof iemand zoals in een tekenfilm ter plaatse had getrappeld. Ze liep naar de overkant van de kamer. De andere spoorzoeker, een forse blonde man van voor in de dertig, kwam naar haar toe. Hij had blozen op zijn wangen en heldere ogen. Zo iemand die altijd wakker oogde. Dag en nacht. Mendonck geeuwde.

'Hallo.'

'Hallo. Iets interessants gevonden?'

De man schudde nee en keek met een bedenkelijk gezicht om zich heen.

'Daar is het nog te vroeg voor. Maar er is gevochten. Dat is zeker.'

'Bedankt. Jullie houden ons op de hoogte?'

Mendonck draaide zich om bij de deur.

'Pol?'

'Ja, inspecteur?'

'Maak ook een paar foto's van de ramptoeristen, wil je.'

'Komt voor mekaar.'

Terwijl fotograaf Van Lil de gordijnen openschoof, liep Mendonck al naar buiten, waar twee ziekenbroeders onder massale belangstelling het lijk in een ambulance schoven. Er kwam een tweede combi aangereden. Schele Pierre was verdwenen.

'Juffrouw? Wat is er gebeurd?'

Mendonck keek in twee zwarte kraaloojjes, diep weggezonden in een druipnat aapachtig gezicht. Ze mompelde 'Russische maffia' en liep, nagestaard door de twee domme maar nieuwsgierige ogen van de pulpjournalist, weer naar binnen. In een kamer beneden hoorde ze een geschuifel. Ze ging op het geluid af en liep door de gang naar het achtergebouw, waar een deur op een kier stond. Ze voelde zich moe en het claustrofobisch nauwe trappenhuis versterkte dat gevoel nog. Chronisch vermoeid was ze niet. Als je haar huisarts mocht geloven. De multivitamines die hij had voorgeschreven, waren peperduur maar volkomen waardeloos. Prenatale depressie, luidde zijn diagnose. De onnozelaar. Ze zuchtte en duwde de deur open.

Schele Pierre Vindevogel zat op een gammele stoel, de benen ongemakkelijk gekruist. Hij krabde in zijn ongewassen hals. Het oude vrouwtje tegenover hem in de fauteuil keek op. Ze had een benig gezicht en kortgeknipt grijs haar. Mendonck was blijven staan toen de geur van schimmel haar tegemoet waaide. Pierre grijnsde onopvallend toen hij zag hoe ze hartgrondig haar best deed om haar walging te onderdrukken. De stoel en de fauteuil waren dan ook de enige gebruiksvoorwerpen die hij kon onderscheiden in de volgestouwde flat, die eruitzag alsof er tien scheepsladingen rommel geloopt waren. Het vrouwtje trok haar Noorse sokken op en keek Mendonck aan.

‘Jij een tasje koffie? Juffrouw? Of thee misschien?’

‘Nee. Dank u.’

‘Polies of journalist?’

‘Politie.’

‘Goed. Kom dan maar binnen. Die moeten niet betalen.’ Het vrouwtje lachte haar tandvlees bloot. ‘Kom maar. En doe de deur dicht, kind, want de wind blaast hier dwars door de muren in dat tochtke. Kom maar. En zet u neer.’

Nadia Mendonck deed aarzelend – de geur zou er niet op verbeteren – de deur dicht en zette een paar stappen naar voren.

‘Ne stoel! Ochgod, ochhere. Ik heb er nog een. Maar waar. Ik krijg nooit bezoek. Allez mijnheer, wees eens een gentleman. Laat da madammeke zitten.’

Pierre Vindevogel stond op. Nadia probeerde hem stiekem te wenken maar het vrouwtje had het al gezien. ‘De gaten.’

‘Zijn jullie al weg? Ik heb nog niks verteld.’

‘Blijft u rustig zitten. We zijn dadelijk terug. We moeten nog iets bespreken met de dokter’, lachte Nadia en voor de spraakwaterval kon reageren nam ze Schele Pierre bij de schouder en trok hem omhoog in de gang in.

‘Wie is dat?’

‘De hospita.’

‘Djeezes. Wat een boel.’

‘Tja’, zei Pierre terwijl hij aan zijn vingers rook. ‘Ik vrees dat ze alles is wat we hebben.’

‘Is ze een getuige?’

‘Ze heeft het lijk gevonden. Vanmorgen vroeg. Toen ze ging plassen.’

‘Waar? In de gang?’ Mendonck trok haar neus op. Vindevogel proestte het uit maar had zichzelf gauw weer onder controle. ‘En heeft ze iets gehoord? Vannacht of vanmorgen of zo?’

‘Niks. Ze slaapt vast. Zegt ze.’

‘Waar...’

‘Ze klapt de flappen van haar kartonnen doos dicht, veronderstel ik’, sneed Pierre zijn collega om de pas af en toen die zijn schele ogen de andere kant op zag draaien, proestte ze het uit en ze veegde met een zakdoek de tranen uit haar ogen. ‘Heb jij parfum bij, Nadia?’

Mendonck gaf hem een kleine flacon Cartier en Vindevogel besproeide rijkelijk zijn hals en zijn kraag.

‘Hé. Jood! Weet jij wat dat spul kost.’ Mendonck rukte het flesje uit zijn hand en sprenkelde wat eau de toilette op haar zakdoek. Ze snoof de geur diep in zich op. Ze vroeg ernstig nu: ‘Hoe heette dat meisje?’

Pierre haalde zijn notitieboekje uit zijn zak en vouwde het open.

‘Martine. Martine Van Hees. Drieëntwintig en ongehuwd. Ik heb haar al door de centrale computer laten draaien. Blanco strafblad.’

‘Werk?’

‘Dexia in Brussel. Secretaresse.’

‘Zijn de ouders al op de hoogte?’

‘Nee.’

‘Kom, we gaan weer naar binnen.’

Terwijl Mendonck ging zitten en Schele Pierre tegen de muur aanleunde en naar een comfortabele houding zocht, hield het vrouwtje hen nauwgezet in het oog. Mendonck schraapte de keel.

‘Hebt u geen geschreeuw gehoord, mevrouw...?’

‘Marie-Jeanne Driessens.’

‘Mevrouw Driessens?’

‘Janssens. De vriendinnen van vroeger, en daar zijn er spijtig genoeg niet te veel meer van overleven, enfin spijtig, ze noemen me meestal Jeanneke. Jeanneke Janssens. Weduwe Janssens. Alleen tweeëntwintig jaar weef, zoals ze hier in Mechelen zeggen.’

‘Hebt u iets verdachts gezien of gehoord? Vannacht of vanmorgen?’ onderbrak Mendonck het vrouwtje. Die keek haar recht in de ogen.

‘Ik ben tweeëntachtig en nog goed te poot zoals ze zeggen. En mijn ogen en oren doen het ook nog. Dank u.’ Ze pauzeerde even, snoof en streek met de rug van haar hand langs haar neus. ‘Een geschreeuw. Tja. Er is wel vaker geschreeuw. En gekreun. Soms gebonk. De muren en de vloeren zijn hier van geperst karton. Alle mannen van Mechelen zijn hier al over de vloer geweest als ge 't me vraagt. 't Is godgeklaagd. Wat kan een arm oud mens daartegen doen? Niks. Als ge niet oppast, krijg ge een ferm pak slaag. Er is hier zelfs al eens een zwarte over de vloer geweest. Zo'n pikzwarte neger. Dat loopt naar boven lijkt dat ze in de brousse hun hut binnenlopen. Alsof ze hier wonen. Ne goeienda kan er niet af. En toen was er een geboenk boven, dat kan ik u wel vertellen. Amaai mijn oor. Maar het liedje heeft niet lang geduurd. Enfin... Speciaal lawaai? Nee, feitelijk niet. Ik ga vroeg slapen. Enfin ik probeer vroeg te gaan slapen. Als ik gedaan heb met kuisen. Tv kijken doe ik niet meer. Alleen zeverderij en seks. Vroeger, met Tony Corsari en zo. Dat was nog eens televisie. En Cansonissima en Jan Thijs, die in het zwembad viel...’

‘Dus u hebt niks verdachts gemerkt gisteravond of vanmorgen vroeg?’ onderbrak Vindevogel haar. Het vrouwtje sloot haar ogen en ademde zwaar, alsof de woordenstroom al haar energie had weggezogen.

‘Neeje. Nikske’, zuchtte ze. ‘Enfin, of toch iets. Gisteravond is ze thuisgebracht door twee politiemannen. Ik heb dat per ongeluk gezien door de venster.’

Schele Pierre en Mendonck keken elkaar aan. Ze openden tegelijkertijd hun mond.

‘Twee politiemannen?’ vroeg Mendonck. ‘Hoe laat was dat?’

‘Een uur of zeven, denk ik. 't Was in ieder geval al bijna donker.’

‘Kunt u die politiemannen beschrijven?’ vroeg Schele Pierre, die nu een en al oor was.

‘Pfft. 't Was te donker. Ze hadden een uniform aan.’

Er volgde niets meer.

‘En?’ vroeg Vindevogel ongeduldig.

‘Wat en?’

‘Hoe zagen ze eruit?’

‘'t Was precies den dikke en den dunne. Van vroeger, toen er nog echte films waren.’

Vindevogel en Mendonck wisselden een blik. Mendonck voelde de slappe lach opkomen maar wist zich te bedwingen. Pierre negeerde haar lichaamstaal en begon ijverig in zijn boekje te noteren.

‘Is het mogelijk dat nog iemand die politiemannen gezien heeft?’

Het vrouwtje haalde de schouders op.

‘Nadat die politiemannen weg waren, werd er nog gebeld. Een minuut later.’

‘En?’

‘Ik zat al bijna terug in mijne zetel.’

Nadia Mendonck bekeek de onoverzichtelijke boel en probeerde zich voor te stellen welk pad de vrouw gebruikte om bij het venster te komen.

‘En bent u gaan kijken?’

‘Nee.’

‘Waarom niet?’

‘'t Is toch nooit voor mij.’

‘Wonen er nog andere mensen in dit huis?’

Het knokige lichaam rilde onder de te ruime schort. Toen ze haar ogen opende, stonden die intrieken en het leek alsof er een vliesje over de pupillen zat, een typisch symptoom van staar. Ze knipperde een paar keer.

‘Neeje. Alleen dat meiske. Ik doe dat om mijn pensioentje aan te vullen. Allez, dat meiske Martine. Dan staat ge 's morgens op en dan ligt dat hier beneden in de gang. Allez. Dood. En zo jong nog. Allez... ne mens kan dat allemaal niet meer volgen. Waar gaan we naartoe in deze wereld.’

Ze zuchtte, sloot de ogen en stond moeizaam op, slofte naar het aanrecht, nam een ingelijste foto en ging weer zitten. Ze legde de foto in haar schoot en wreef met haar duim over het glas.

‘Wist u dat juffrouw Van Hees zwanger was?’ Pierres woorden klonken ongemeen hard onder de gegeven omstandigheden. Het vrouwtje kreeg een schok. Ze keek Pierre, die onhandig de bladzijde afwendde, hulpeloos aan en keek vervolgens naar de foto in haar schoot.

‘Allez... allez... nu. Nee... Neeje... dat...’ Ze kreeg een prop in de keel. ‘Allez Victor, kunde ge dat nu geloven. En wat moet ik nu doen?’

De tranen drupten op het glas en ze probeerde ze onhandig met de tip van haar schort weg te vegen. Ze richtte zich op en wankelde. Nadia Mendonck sprong op en ving haar op voor ze viel. Ze streelde door de grijze haren en het hielp het vrouwtje weer in de fauteuil. Ze keek naar de vergeelde foto. Een struise veertiger in hemdsmouwen met blozende wangen. Een paar vinnige ogen in een boe...

maar betrouwbaar gezicht.

‘Uw man?’

‘Ja. Onze Victor. Ne goeie man. En hij heeft me nooit bedrogen. Daar ben ik zeker van. We hebben hier heel ons leven gewoond. Vierenveertig jaar. Samen.’

Nadia Mendonck keek naar Schele Pierre. Hulpeloos. Pierre haalde de schouders op.

‘Ik ben bang, juffrouwke. Onze Victor wist voor alles raad. Ik ben zo bang. Stel dat de moordenaar terugkomt.’

Mendonck streelde nog een keer door de vettige haren, maar haar neus optrekken deed ze niet.

‘We laten het huis bewaken. Dag en nacht. U moet niet bang zijn. En hier is mijn kaartje. Als er iets is, kunt u me bellen. Gelijk wanneer.’

Jeanneke Driessens, weduwe Janssens, keek Mendonck dankbaar aan en kneep in haar hand.

‘Merci. Gij zijt ook een goed meiske. Zorg maar goed voor uw kinneke. Want gij staat er ook alleen voor, hé.’

Mendonck bleef sprakeloos. Ze keek naar haar hand die op haar buik rustte. Schele Pierre kwam houterig in beweging en loodste haar bij de schouder naar buiten. In de gang had Mendonck zichzelf gauw weer onder controle.

‘Wat was dat van dat zwanger zijn?’

‘Ik denk dat ze zwanger is’, zei Pierre droog.

‘En hoe...’

‘Boven. Een predictorset in het apothekerskastje, boeken over zwangerschap in het nachtkastje en een print van een echografie, gedateerd verleden week.’

Nadia Mendonck kleurde rood. Ze had er niets van gezien. Haar emoties in bedwang houden, dat kwam het nu op aan. Pierre ging er niet verder op in. ‘En nu?’ vroeg hij nonchalant. ‘Pv maken en de resultaten van de lijkschouwing afwachten? Zoals gewoonlijk.’

‘Ik ga de ouders inlichten. Probeer jij ondertussen het adres van haar gynaecoloog te vinden en de twee politiemannen op te sporen.’

‘Moet jij dat doen?’

‘Wat?’

‘De ouders inlichten.’

‘t Is mijn onderzoek.’

‘Oké.’ Pierre liep weg met hangende schouders. Voor hij naar buiten ging, draaide hij zich om. ‘Ben je zeker dat je in jouw conditie...’ Mendoncks dwingend wuivende handje deed hem zwijgen en terwijl hij nog even vluchtig naar het krijtsilhouet op de grond keek, liep Schele Pierre Vindevogel ‘wijven’ mompelend, naar buiten.

‘En laat een buurtonderzoek doen’, riep Mendonck hem nog na.

In de Tuinbouwstraat nummer zevenenveertig waren de luiken van het eenvoudige rijtjeshuis neergelaten. Nadia Mendonck schrok ervan en toen het doel van dit bezoek tot haar doordrong, blies ze alle lucht uit haar longen. Hoe breng je ouders het nieuws dat hun enige dochter dood is? Maar o

ouders waren blijkbaar al op de hoogte gebracht.

Mendonck stak in gedachten verzonken de straat over en pas toen ze aanbelde, merkte ze hem op. Zozeer was ze opgegaan in het verzinnen van de juiste intro, die hoe dan ook niet bestond. Hij stond aan de overkant van de straat geparkeerd, de grijze Golf. Door het opengedraaide raampje stak een joekel van een telelens. Nadia Mendonck balde de vuisten en was van plan de straat over te steken, de scanner in beslag te nemen en de reporter met de apensmoel op een fikse kopstoot te trakteren, maar het was te laat. De deur zwaaide open.

‘Goeiedag. Ik ben Nadia Mendonck. Inspecteur van...’

De man met het grauwe aangezicht en de betraande, rood dooraderde ogen luisterde noch antwoordde. Hij gebaarde Mendonck met een simpele polsbeweging binnen te komen en liep als een zombie door de gang naar de woonkamer. Mendonck trok de deur in het slot en liep achter de man aan. Wat haar opviel waren zijn treurende schouderlijn, zijn auberginekleurige debardeur, zijn afgesletene pantoffels en een vage geur van viooltjes die ze niet kon thuisbrengen. Ze ademde heel diep in en uit en liep de woonkamer in, waar een vrouw van middelbare leeftijd met de handen in het haar naar een foto op de ruime ouderwetse maar allerminst antieke buffetkast zat te staren. Ze keek amper op toen Mendonck binnenkwam. Plots stond ze op en ze liep driftig naar de keuken. Luttele seconden later kwam ze terug met een koffiekkan en een schotel met een aangesneden kersentaart. De man plofde zonder een woord te zeggen in een lederen sofa tegenover de tv en stopte een pindanoetje in zijn mond. En nog een. En nog een.

‘Zet u. Koffie, euh...mevrouw?’ De moeder van Martine Van Hees keek naar Mendoncks buik. Haar stem haperde maar ze probeerde zich sterk te houden ‘Een stukje taart?’

‘Nee, dank u.’

‘Echt niet? Het is... was ons Martine haar lievelingstaart. Kersen. Hé... Victor?’

De man bleef naar de punten van zijn pantoffels staren.

‘Victor?’ klonk het schrill.

‘Ja.’

‘Oké. Geef me dan maar een stukje’, zei Mendonck terwijl ze ongemakkelijk heen en weer bewoog op de stoel.

‘Een kussentje?’ vroeg de moeder van het vermoorde meisje terwijl ze een taartpunt op een schoteltje schepte en Mendoncks kopje volschonk. ‘Melk? Suiker? Iets anders, een koekje?’

‘Nee, dank u. Ik ben Nadia Mendonck, inspecteur bij de lokale recherche Mechelen ‘Moordzaken’ liet ze wijselijk achterwege. ‘Eerst en vooral wens ik u mijn innige deelneming betuigen voor het verlies dat...’

De moeder van Martine Van Hees legde, geheel tegen de gebruikelijke gang van zaken in, haar hand om Mendoncks schouder en kneep erin.

‘Laat maar, kindje. Laat maar.’ De vrouw draaide haar hoofd een kwartslag. Ze fixeerde haar man die geen teken van leven gaf.

‘We weten niet van wie. Dat wilde ze niet zeggen. We hebben ons daarbij neergelegd.’ De vrouw kruiste nerveus haar benen en keek nogmaals naar haar man. Verwijtend dit keer. Toen hij niet reageerde, hief ze de schouders. ‘Maar ik heb haar gezegd dat het kindje hier altijd welkom is. Dat heb ik haar gezegd.’

- [*The New Martians: A Scientific Novel \(Science and Fiction\) for free*](#)
- [read Demonic](#)
- [*Engineering Drawing and Design \(5th Edition\) here*](#)
- [read Moon Over Soho \(Rivers of London, Book 2\)](#)
- [We-Think: Mass Innovation, Not Mass Production \(2nd Edition\) pdf, azw \(kindle\), epub](#)

- <http://anvilpr.com/library/The-New-Martians--A-Scientific-Novel--Science-and-Fiction-.pdf>
- <http://academialanguagebar.com/?ebooks/Demonic.pdf>
- <http://cavalldecartro.highlandagency.es/library/Two-Graves--Pendergast--Book-12-.pdf>
- <http://fortune-touko.com/library/Devil-In-The-Details-II--Devil-In-The-Details---The-Art-of-Mastery---A-Mentoring-Trilogy--Book-2-.pdf>
- <http://ramazotti.ru/library/Mystery-Science-Theatre-3000-Episode-Guide.pdf>